

KOREA MUMTOZ MUSIQALARI

Sodiqova Charos

Kimyo International University in Tashkent

Koreys tili filologiya 4-bosqich talabasi

Annotatsiya: Har bir davrlarning qadriyat va urf odatlaridan kelib chiqib musiqa san'ati rivojlanadi. Korea madaniyatida mumtoz musiqa haqida esa maqolamizda yoritamiz.

Kalit so'zlar: x

To'g'ridan-to'g'ri "milliy musiqa" degan ma'noni anglatuvchi "kugak" atamasi koreys an'anaviy musiqasi va unga aloqador boshqa san'at turlari, jumladan, qo'shiqlar, raqslar va tantanali raqslarni anglatadi. Koreya musiqasi tarixi Koreyaning o'z tarixi kabi uzoq o'tmishga borib taqaladi, faqat XV asrda, Choseon sulolasi qiroli Sejong davrida (1392-1910) koreys musiqasi jiddiy o'rganish mavzusiga aylandi; va Osiyoda chonganbo deb nomlangan birinchi mezural ko'rsatish tizimini yaratishga olib kelgan tizimga aylandi. Qirol Sejongning saroy musiqasini isloh qilishi nafaqat Koreyaning o'ziga xos nota tizimi yaratilishiga, balki Jongmyoda qirollik ajdodlari marosimi (Jongmyo Cheryeo) paytida ijro etilgan Jongmyo Cheryeok deb nomlangan maxsus marosim musiqasini yaralishiga olib keldi. , 2001-yilda YUNESKOning nomoddiy madaniy merosi Reprezentativ ro'yxatiga kiritilgan va Yamillak yoki "Xalq shodligi". "Gugak" atamasi birinchi marta an'anaviy koreys musiqasini chet el musiqasidan farqlash uchun musiqa uchun mas'ul bo'lgan marhum Joseon davlat agentligi Changagvon tomonidan ishlatilgan.

An'anaviy koreys musiqasining ildizlari qadimgi davrlarga borib taqaladi. Koreys va xitoy yilnomalariga, shuningdek, arxeologik topilmalarga asoslanib, musiqiy asarning asosi bo'lgan deb taxmin qilish mumkin.

Koreys xalqining madaniyati jamoaviy marosim harakatlarida yotadi. Turli marosimlar o'tkaziladi, nog'ora sadolari ostida qo'shiq, raqs va chiqishlar jo'rligida albatta. Kollektiv san'atning bu sintetik janri (musiqa, raqs va drama) Uzoq Sharq xalqlariga xos bo'lib, Osmon va Xudo bilan muloqot qilishning o'ziga xos usulidir, bu bazi diniy qarashlar sababli shakillangan. O'sha davrlardan beri Koreyada Chuseok bayrami saqlanib qolgan, bu dala ishlarining tugashini anglatadi.

Silla davlatining musiqiy hayoti ancha boy edi. Poytaxtda yuzdan ortiq musiqachilar ishtirok etgan sud orkestrining konsertlari bo'lib o'tdi. Talxum niqobidagi raqs chiqishlarida va xvaranglarning (aristokratik oilalardan bo'lgan yosh yigitlar) saroy chiqishlarida musiqa alohida rol o'ynagan. Qishloqlarda dehqon orkestri jo'rligida raqsqa tushish mashhur edi. In Van Chinxin (540—76) davrida o'n ikki torli tortma cholg'u asbobi — kayagyum paydo bo'ldi va keng tarqaldi. An'anaga ko'ra, bu asbob Sillaga Gayadan (Baekje va Silla o'rtasida federatsiyani tashkil etgan bir nechta kichik knyazliklar) musiqachi Uryuk tufayli kelgan. Shuningdek, "Eumsongso" musiqa boshqarmasining tashkil topishi ham shu tarixiy davrga to'g'ri keladi.

Qishloqlarda dehqonlar tomonidan ijro etiladigan musiqalar Nongak an'anaviy janriga kiradi. Bu musiqalar ko'pincha hosil bayramlarida ijro etilgan. Tarixan Koreada musiqa din va diniy urf-odatlar bilan bog'liq bo'lgan. Masalan konfutsiylik talimoti ijtimoiy hayotda muhim rol o'ynagan.

Tarixiy musiqalar 20 – asrga kelib zamonaviy musiqalarga o'zgargan. Ularning o'rnini Kpop va boshqa zamonaviy janrlar egallagan.

Keyingi an'anaviy cholg'u asbobi phiri fleytasidir. Bu bambukdan yasalgan koreys puflama asbobidir. U asosan xalq va saroy musiqasida qo'llaniladi. Phiri uch turga bo'linishi mumkin: hyang phiri (hang phiri), se phiri (iang phiri) (u hyang phiridan yuqaroq) va tan phiri (dahangae), asosan saroy musiqasini chalish uchun Xitoydan kelgan. Aniqlik kiritish uchun ushbu asbobning ovozini ma'lum darajada saksafon ovoziga qiyoslash mumkin. Phirining ko'p qirraliligi shundaki, uni nafaqat bambukdan, balki tol novdalari yoki arpa poyalaridan ham yasash mumkin bo'lgan.

Hozir Koreyada ham eski, ham an'anaviy va yangi, zamonaviy musiqalar birga yashaydi. Koreys musiqasi uzoq vaqtdan beri Xitoy va Yaponiya madaniyati tomonidan shakllangan va ta'sirlangan bo'lsa-da, Koreya musiqa madaniyatining yakuniy shakllanishi 21-asrning boshlarida sodir bo'ldi. Aynan shu davrda Koreya madaniyati qo'shni mamlakatlar madaniyatidan farq qiladigan o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lgan mamlakat chegaralaridan tashqariga chiqa boshladi. Bu xususiyatlardan biri zamonaviy koreys musiqa madaniyatida davom etayotgan vatanparvarlik ruhi edi.

Koreyslar o'zlarining didiga qarab, trot, balladalar, R&B, rap, xip-xop kabi musiqa va qo'shiqlarning turli janrlarini yoqtiradilar. Ko'pincha o'rta va katta avlod odamlari trot yoki ballada uslubidagi qo'shiqlarga qiziqishadi. Xip-xop, rap musiqasi kabi musiqiy uslublar asosan yoshlar orasida mashhur hisoblanadi

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Развитие музыкальной культуры в Южной Корее: традиционные корейские инструменты <https://apni.ru/article/6718-razvitie-muzikalnoj-kulturi-v-yuzhnoj-koree>
2. Истоки и тенденции развития традиционной корейской музыки <https://cyberleninka.ru/article/n/istoki-i-tendentsii-razvitiya-traditsionnoy-koreyskoy-muzyki>
3. Traditional Arts : Korea.net : The official website of the Republic <https://www.korea.net/AboutKorea/Culture-and-the-Arts/Traditional-Arts>